

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/29/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516200477
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8516200477.1

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v právnej veci starostlivosti súdu o mal. Y. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, G. U., zast. kolíznym opatrovníkom Mestom Stará Ľubovňa, dieťa matky I. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, G. U., na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odboru sociálnych vecí a rodiny, v konaní o nariadenie predbežného opatrenia takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e matke I. Q., nar. XX.XX.XXXX odovzdať maloletého Y. Q., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolíneč.

Súd ukladá navrhovateľovi povinnosť podať návrh vo veci samej v termíne do 17.03.2016.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odbor sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ÚPSVaR“) podal na tunajší súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia a jeho doplnenie, ktorým žiadal, aby súd nariadil matke I. Q., nar. XX.XX.XXXX, odovzdanie mal. dieťaťa Y. Q., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „mal. Y.“) do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolíneč.

Podaný návrh odôvodnil tým, že mal. Y. porodila matka maloletého dňa 30.1.2016. Je to jej prvé dieťa. Meno otca v rodnom liste uvedené nie je, pričom matka sama nevie uviesť, kto je otcom mal. Y..

Podľa vyjadrenia sociálnej sestry Ľubovnianskej nemocnice sa dieťa narodilo predčasne s nízkou váhou a preto bolo ihneď po narodení prevezené do Popradskej nemocnice na predčasne novorodenecké oddelenie. Službukonajúca sestra v Popradskej nemocnici uviedla, že dieťa je t.č. relatívne v poriadku, len má veľmi nízku hmotnosť - váhu 1700 g a preto jeho hospitalizácia bude trvať do vtedy, kým nebude mať požadovanú hmotnosť. Matka maloletého Y. bola v nedeľu dňa 31.1.2016 z nemocničného zariadenia v Starej Ľubovni prepustená.

Pani I. Q., matka mal. dieťaťa má ukončené základné vzdelanie. Nikdy doposiaľ nepracovala. I. Q. býva v domácnosti, spolu s rodičmi, siedmimi súrodencami, s bratovou družkou a ich tromi deťmi. I. Q. bola odsúdená rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/137/2015, na dvadsaťštyri mesiacov nepodmienečne za spolupáchateľstvo zločinu lúpeže so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Okresný súd Stará Ľubovňa trest odložil na jeden rok po pôrode.

I. Q. sa dňa 2.2.2016 dostavila na ÚPSVaR spolu so svojimi rodičmi. Prítomný počas rozhovoru s matkou dieťaťa na tunajšom oddelení SPODaSK bol aj zástupca Mesta Stará Ľubovňa, ktorý rodinu pozná. Matka mal. Y. pri rozhovore nedokázala odpovedať na základné otázky. Nevedela uviesť, kedy sa narodila, ani to, kedy porodila dieťa, či porodila chlapca alebo dievčatko, ani to ako sa dieťa volá. Ďalej nevedela uviesť, kto je otcom dieťaťa. Uviedla, že otec dieťaťa jej nepovedal meno. Komunikačný prejav I. Q. bol nezrozumiteľný, neodpovedala na žiadnu kladenú otázku. Z týchto dôvodov podá ÚPSVaR

vzhľadom na evidentné prejavy mentálnej retardácie u matky dieťaťa a zrejmých ďalších mentálnych ťažkostí podá návrh na pozbavenie výkonu rodičovských práv voči mal. Y..

Na úrad sa spolu s I. dostavili aj jej rodičia H. Q. a N. Q.. Tí najprv ospravedlňovali svoju plnoletú dcéru I., že sa nenaučila ešte pred úradmi hovoriť. Neskôr uviedli, že oni by sa aj o dieťa postarali, no jediným záujmom starých rodičov bolo, koľko a kedy dostanú peňazí z dôvodu, že ich dcéra porodila „hovorili len o bolestnom“.

Rodinu rodičov I. Q. vedie ÚPSVaR z dôvodu, že sa ich maloleté deti opakovane dopúšťajú priestupkov a činov inak trestných. Vzhľadom na preukázané skutky detí boli rodičia I. Q. podmiennečne odsúdení za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže. V rodine rodičov I. Q. boli zistené nedostatky pri hospodárení s finančnými prostriedkami, rodičia napr. šesť dní po výplate už nemali peniaze na to aby odviezli syna do reedukačného centra a to aj napriek upozorneniam.

I. Q. a následne aj jej rodičom bolo poskytnuté sociálne poradenstvo o právach a povinnostiach rodičov voči maloletému dieťaťu. Ďalej boli poučení o tom, že majú vybaviť rodný list a doložiť potvrdenie od odborného lekára, resp. klinického psychológa o spôsobilosti matky sa o mal. Y. riadne a osobne starať. Zástupca Mesta Stará Ľubovňa uviedol, že v rámci širšej rodiny Q. nie je nikto schopný poskytovať dieťaťu náhradnú starostlivosť. Ide o rodinu problematickú, N. Q. a H. Q. boli uznaní za vinných za spáchanie prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže, za čo im súd uložil trest odňatia slobody v trvaní pätnásť mesiacov rozsudkom súdu Stará Ľubovňa 1T/72/2014 - 222, pričom súd trest odňatia slobody podmiennečne odložil.

Na záver svojho návrhu ÚPSVaR poukázal na skutočnosť, že matka mal. Y. mu vzhľadom na svoju nízku mentálnu úroveň nedokáže zabezpečiť starostlivosť, výchovu, nedokáže naplňovať jeho vývinové potreby, zastupovať ho a spravovať jeho majetok a nakoľko v súčasnosti niet inej osoby, ktorá by zabezpečovala maloletému dieťaťu osobnú a riadnu starostlivosť, ÚPSVaR v zmysle potreby dočasne upraviť pomery na strane mal. dieťaťa navrhuje nariadiť predbežné opatrenie vo vyššie uvedenom znení.

Uznesením č. k. 4P/29/2016-18 zo dňa 16.02.2016 súd ustanovil mal. Y. kolízneho opatrovníka mesto Stará Ľubovňa.

Podľa § 74, ods. 1, O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1, O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenia na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa ods. 2, cit. zákonného ustanovenia návrh má okrem náležitosti návrhu podľa § 79, ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa ods. 5 veta prvá cit. zák. ust. ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b/, rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa ods. 2.

Podľa ods. 6 cit. zák. ust. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa ods. 8 cit. zák. ust. o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie

o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd; alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 76 ods. 3 O.s.p. súd pri nariadení predbežného opatrenia uloží navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú mu určí, podal návrh na začatie konania na súde alebo na rozhodcovskom súde; ak ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd vydá uznesenie o začatí konania. Môže tiež určiť, že predbežné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Účelom predbežného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je dočasná úprava pomerov účastníkov.

Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie predbežného opatrenia nemusí byť ani dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním predbežného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi predbežným opatrením a konečným rozhodnutím. Predbežné opatrenie by nemohlo plniť funkciu okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov. Platí to pre takéto predbežné opatrenia, ktorých cieľom má byť dočasná úprava pomerov i pre také, ktorými sa má zabezpečiť budúci výkon rozhodnutia pred jeho zmarením.

Predbežné opatrenie možno vydať pred začatím konania (§ 74 O.s.p.) alebo po začatí konania (§ 102 O.s.p.). V oboch prípadoch je možné ho nariadiť z dvoch dôvodov.

Jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich predbežný - dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci konečné rozhodnutie. Predbežné opatrenie musí mať preto vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom súdneho konania o žalobe. Od predmetu prebiehajúceho konania alebo konania, ktoré len začne podaním žaloby, okrem iného závisí aj spôsob, akým sa má obmedziť časové trvanie predbežného opatrenia.

Z návrhu na vydanie predbežného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa.

Z podaného návrhu a rodného listu súd zistil, že mal. Y. je dieťaťom I. Q., otec v rodnom liste nie je uvedený.

Súd po preskúmaní podaného návrhu a listinných dôkazov dospel k záveru, že v danom prípade je dôvod a aj potreba dočasnej úpravy pomerov mal. Y. v jeho záujme v zmysle § 75 ods. 2 O.s.p., a to jeho odovzdaním do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hoffbauera Podolínece.

Súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni na nariadenie predbežného opatrenia. Bola osvedčená naliehavosť potreby nariadenia predbežného opatrenia a zároveň aj potrebu zásahu súdu vo forme predbežného opatrenia.

Súd mal preukázanú potrebu dočasnej úpravy pomerov u mal. Y.. Matka mal. Y. sa oňho nie je schopná dostatočne postarať, taktiež nemá vytvorené dostatočné bytové podmienky. Ako vyplýva z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, matka mal. Y. nie je schopná zabezpečovať starostlivosť o svoje dieťa, zároveň má po uplynutí odkladu nastúpiť výkon trestu odňatia slobody v trvaní dvadsaťštyri mesiacov. Otec mal. Y. nie je známy a ako ďalej vyplýva z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a priložených listinných dôkazov, mal. Y. nemá príbuzných, ktorí by sa oňho mohli postarať a zabezpečiť jeho výchovu. Mal. Y. sa tak ocitol bez zabezpečenia riadnej starostlivosti, čo môže viesť k ohrozeniu jeho zdravia, sociálneho a psychického vývinu. V Detskom domove sv. Klementa Hoffbauera Podolínece bude mať mal. Y. vytvorené dostatočné podmienky na zabezpečenie jeho zdravého psychického, fyzického a

sociálneho vývinu, čo je vzhľadom na vek mal. Y. mimoriadne dôležité. Z týchto dôvodov bude v záujme mal. Y., aby bol umiestnený do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolíneč. Súd vzhľadom na vyššie uvedené, a tiež na odôvodnené nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a aj na potrebu dočasnej úpravy pomerov mal. dieťaťa, vyhovel návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni a nariadil matke maloletého dieťaťa I. Q. odovzdať ho do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolíneč. Zároveň v zmysle ust. § 76 ods. 3 O.s.p. súd určil navrhovateľovi lehotu na podanie návrhu vo veci samej.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 146 ods. 1, písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože ide o konanie, ktoré možno začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na tunajšom súde v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.